

Brusel 17. března 2021
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2018/0224(COD)

7064/2/20
REV 2 ADD 1

RECH 118
COMPET 132
IND 42
MI 92
EDUC 112
TELECOM 43
ENER 95
ENV 190
REGIO 38
AGRI 101
TRANS 142
SAN 115
CADREFIN 49
CODEC 224
PARLNAT 149

ODŮVODNĚNÍ RADY

Předmět: Postoj Rady v prvním čtení k přijetí NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013

- odůvodnění Rady
- přijaté Radou dne 16. března 2021

I. ÚVOD

1. Dne 7. června 2018 předložila Evropská komise na základě článků 173, 182, 183 a 188 Smlouvy o fungování EU návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků (2021–2027)¹ (dále jen „program“).
2. Dne 13. června 2018, tedy během předchozího volebního období, jmenoval Evropský parlament zpravodajem pro rámcový program poslance Evropského parlamentu Dana NICU (S&D)². Evropský hospodářský a sociální výbor přijal své stanovisko dne 17. října 2018³ a Výbor regionů vydal své stanovisko na plenárním zasedání konaném ve dnech 8. až 10. října 2018⁴.
3. Na zasedání konaném dne 30. listopadu 2018 přijala Rada pro konkurenceschopnost částečný obecný přístup⁵. Evropský parlament hlasoval o své zprávě dne 12. prosince 2018⁶. Tyto dokumenty poskytly příslušné mandáty k zahájení neformálních jednání.
4. Koncem předchozího volebního období (2014–2019) uspořádaly Evropský parlament a Rada za podpory Evropské komise šest politických trialogů (9. ledna, 29. ledna, 21. února, 7. března, 14. března a 19. března 2019).

¹ Dokument 9865/18 + ADD 1–6.

² Evropský parlament zvolený na funkční období 2019–2024 toto jmenování potvrdil.

³ Dokument 13758/18.

⁴ Dokument 13759/18.

⁵ Dokument 15102/18 + ADD 1; delegace HU tento částečný obecný přístup nebyla s to podpořit.

⁶ Dokument P8_TA(2018)0509.

5. V návaznosti na politický dialog konaný dne 19. března 2019 dosáhli spolunormotvůrci komplexního „společného pohledu“, který se týkal většiny částí právního aktu⁷, mimo jiné s výjimkou horizontálních ustanovení souvisejících s jednáními o víceletém finančním rámci (VFR) na období 2021–2027.
6. Dne 17. dubna 2019 přijal Evropský parlament svůj postoj v prvním čtení v rámci řádného legislativního postupu, který odráží znění společného pohledu⁸, čímž připravil podmínky pro to, aby spolunormotvůrci mohli dosáhnout dohody na začátku druhého čtení.
7. Dne 29. listopadu 2019 přijala Rada pro konkurenceschopnost částečný obecný přístup k bodům odůvodnění a k příloze IV o synergii, jež nebyly součástí společného pohledu⁹.
8. Dne 4. června 2020 předložila Evropská komise pozměněný návrh, na jehož základě by byly pro program Horizont Evropa poskytnuty finanční prostředky z Nástroje Evropské unie na podporu oživení (Next Generation EU, dále jen „NGEU“)¹⁰.
9. V návaznosti na závěry Evropské rady ze dne 21. července 2020 přijala Rada pro konkurenceschopnost dne 29. září 2020 obecný přístup k celému legislativnímu balíčku Horizont Evropa¹¹, včetně ustanovení o rozpočtu a NGEU, o mezinárodní spolupráci a přidružení třetích zemí k programu, jakož i o synergii s dalšími programy Unie.

⁷ Dokument 7442/19. Společný pohled potvrdil dne 27. března 2019 Výbor stálých zástupců.

⁸ Dokument 8571/19.

⁹ Dokument 14298/1/19 REV1.

¹⁰ Dokument 8555/20.

¹¹ Dokument 11251/20 REV1 + COR1 a 11256/20.

10. V návaznosti na dva další politické dialogy, které se konaly ve dnech 6. října 2020 a 10. a 11. prosince 2020, dosáhli spolunormotvůrci předběžné politické dohody o všech nevyřešených otázkách. Tuto politickou dohodu potvrdil dne 17. prosince 2020 Výbor Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) a dne 18. prosince 2020 Výbor stálých zástupců¹².
11. Předseda Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku dopisem ze dne 21. ledna 2021 informoval předsedu Výboru stálých zástupců, že pokud Rada formálně předloží Evropskému parlamentu svůj postoj v dohodnutém znění, doporučí plenárnímu zasedání, aby byl postoj Rady přijat ve druhém čtení Parlamentu beze změn, s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů.

II. CÍL

12. Obecným cílem programu je přinášet vědecký, technologický, ekonomický a společenský dopad investic Unie v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit vědecké a technologické základny Unie a zvýšit její konkurenceschopnost ve všech členských státech, a to i v oblasti průmyslu, plnit strategické priority Unie, a přispět k naplnění cílů a politik Unie a k řešení globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje prostřednictvím dodržování zásad Agendy 2030 a Pařížské dohody o změně klimatu, a posilovat Evropský výzkumný prostor. Program tak bude maximalizovat přidanou hodnotu Unie, přičemž se zaměří na cíle a činnosti, které nemohou být účinně uskutečňovány členskými státy samostatně, ale pouze ve spolupráci.

¹² Dokument 14239/20.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

A. Obecné poznámky

13. Rada a Evropský parlament vedly jednání s cílem uzavřít dohodu na začátku druhého čtení na základě postoje Rady v prvním čtení, který by Parlament mohl schválit beze změn. Znění postoje Rady v prvním čtení plně zohledňuje kompromis dosažený mezi spolunormotvůrci.
14. Rada sdílí cíle a zásady uvedené v postoji Evropského parlamentu v prvním čtení a podporuje strukturu programu, která přispěje k dosažení těchto cílů. Rada se plně ztotožňuje s postojem Evropského parlamentu v prvním čtení, pokud jde o pravidla pro účast a šíření výsledků, jakož i s ustanoveními o provádění, monitorování a podávání zpráv.
15. Rada podporuje stanovení oblastí pro možné mise v oblasti výzkumu a inovací, jakož i oblastí pro možná institucionální evropská partnerství, jak jsou uvedena v příloze nařízení. Rada rovněž vítá začlenění zvláštních ustanovení věnovaných Evropské radě pro inovace, která se zaměří především na průlomové a přelomové inovace, bude cílit zejména na ty, které vytvářejí tržní příležitosti, přičemž rovněž podpoří všechny druhy inovací, včetně inkrementálních.
16. Rada se podobně jako Evropský parlament domnívá, že „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“ představuje zásadní součást programu. Program Horizont Evropa pomáhá zemím rozšiřování účasti zvýšit v něm svou účast a podporovat široké zeměpisné pokrytí v rámci kolaborativních projektů. Rada podporuje přidělení alespoň 3,3 % celkového rozpočtu programu Horizont Evropa na složku „Rozšiřování účasti a šíření excellence“ v části „Rozšiřování účasti a posilování Evropského výzkumného prostoru“, což přispěje ke snížení rozdílů v oblasti výzkumu a inovací, při současném respektování zásady excellence.

B. Specifické poznámky

17. Na posledním trialogu, který se konal ve dnech 10. a 11. prosince 2020, se spolunormotvůrcům podařilo dosáhnout kompromisu ohledně těchto nevyřešených otázek:

- **Rozpočtové aspekty:** V otázce „řádného“ finančního krytí se prozatímní dohoda drží rozdělení uvedeného v obecném přístupu Rady dosaženém dne 29. září 2020. Pokud jde o dodatečné „dorovnání“ vyplývající z rozpětí pod stropy víceletého finančního rámce a vycházející z pokut v oblasti hospodářské soutěže, shodli se spolunormotvůrci, že jejich rozdělení bude v nařízení vymezeno. Pokud jde o dodatečné „dorovnání“ vyplývající ze zrušení přidělení prostředků na závazky, počítá se s tím, že rozdělení prostředků stanoví společné politické prohlášení. Mimoto jsou v nařízení rovněž orientačně rozděleny zdroje pocházející z NGEU.
- **Synergie s jinými unijními programy:** prozatímní dohoda slučuje většinu ustanovení souvisejících se synergií do jediného článku nařízení. Politická dohoda zejména reflektuje možnost, že příspěvky z některých programů Unie lze považovat za příspěvek zúčastněného členského státu k evropským partnerstvím.
- **Mezinárodní spolupráce a přidružení třetích zemí:** kompromisní znění doplňuje ustanovení týkající se finančních příspěvků z přidružených zemí, umožňuje omezit účast právních subjektů kontrolovaných nepřidruženými třetími zeměmi nebo právními subjekty nepřidružených třetích zemí a zachovává flexibilní přístup, pokud jde o částečné přidružení třetích zemí k programu Horizont Evropa.

IV. ZÁVĚR

18. Postoj Rady v prvním čtení k nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků (2021–2027), plně respektuje kompromis, jehož bylo za podpory Evropské komise dosaženo při jednáních mezi Radou a Evropským parlamentem.
19. Výbor stálých zástupců se proto vyzývá, aby Radě navrhl, aby:
 - potvrdila toto odůvodnění postoje Rady v prvním čtení a
 - předala toto prohlášení Evropskému parlamentu.
20. Poté, co Evropský parlament přijme postoj ve druhém čtení a schválí postoj Rady beze změn, vstoupí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků (2021–2027), v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU.
